

“Ο Βυζαντινός Πολιτισμός είναι κομμάτι της Ορθοδοξίας”

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Στο αναστηλωμένο μνημείο του Φετιχιέ Τζαμί, στον αρχαιολογικό χώρο της Ρωμαϊκής Αγοράς Αθηνών, η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Λίνα Μενδώνη εγκαινίασε το Σάββατο, 12 Οκτωβρίου, την έκθεση “Europa Nostra Βραβεία 1978 – 2019”. Στην ενδιαφέρουσα έκθεση παρουσιάζονται βραβευμένα έργα αποκατάστασης βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων στον ευρωπαϊκό χώρο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Η διοργάνωση έγινε από την Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (ΕΛΛΕΤ) σε συνεργασία με το παράρτημα της ΕΛΛΕΤ στην Θεσσαλονίκη, με την Εφορεία Αρχαιοτήτων της Πόλης Αθηνών και τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Στον χαιρετισμό της η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού είπε τα εξής:

“Αισθάνομαι μεγάλη χαρά που είμαστε σήμερα εδώ, μαζί με τον Γενικό Γραμματέα Πολιτισμού του υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, τον Γιώργο Διδασκάλου, ο οποίος είναι ένας από εμάς, με την έννοια όχι του ότι είναι Γενικός Γραμματέας, αλλά ότι ο ίδιος είναι μηχανικός. Επομένως, καταλαβαίνει και αισθάνεται απολύτως και τον κόπο και τον μόχθο που καταβάλλουμε όλοι στην προσπάθειά μας να διαχειριστούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα μνημεία, αρχαία, βυζαντινά και νεότερα.

Στον χώρο που βρισκόμαστε σήμερα -με την ευκαιρία που μας δίνει η έκθεση- μπορούμε να εστιάσουμε σε τρία σημεία, που διατρέχουν τόσο τις πρωτοβουλίες της Ελληνικής Εταιρείας, της Europa Nostra, όσο και τις αρμοδιότητες του υπουργείου Πολιτισμού.

Το Φετιχιέ Τζαμί είναι μέσα στην Ρωμαϊκή Αγορά. Εδράζεται επί μιας χριστιανικής βασιλικής, γειτνιάζοντας με την Αρχαία Αγορά. Επομένως, είναι το σημείο που μας αναγκάζει να σκεφτούμε τον ελληνικό Πολιτισμό στη μεγάλη διαχρονία του. Συγχρόνως, μας αναγκάζει να σκεφτούμε την τεράστια ευθύνη που έχουμε όλοι για την προστασία, τη συντήρηση, την ανάδειξη, την προβολή αυτής της κληρονομιάς. Θα πρόσθετα και την τεράστια ευθύνη που έχουμε για να κοινωνικοποιήσουμε το πολιτιστικό απόθεμα, ώστε πλέον να ενταχθεί -σημαντικές προσπάθειες έγιναν τα τελευταία χρόνια αποδίδοντας καρπούς- στην καθημερινότητα της κοινωνίας των πολιτών. Στην καθημερινότητα των επιστημόνων είναι, ούτως ή άλλως, ενταγμένα. Επομένως, το γεγονός ότι οι κρατικοί φορείς συνεργάζονται με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, αυτομάτως δίνει ένα επιπλέον εργαλείο στο να είμαστε αποτελεσματικοί στην διαχείριση στην οποία έχουμε κληθεί εξ αρμοδιότητας να υπηρετήσουμε.

Η συγκεκριμένη έκθεση προβάλλει τα μνημεία κυρίως του Βυζαντινού Πολιτισμού. Είναι το δεύτερο σημείο στο οποίο ήθελα να σταθώ. Η Ελλάδα είναι γνωστή παγκοσμίως για τον αρχαίο Πολιτισμό. Ο Βυζαντινός Πολιτισμός πριν από μερικές δεκαετίες ήταν ένα κομμάτι της Τέχνης, της Ιστορίας, της Ορθοδοξίας, για το οποίο αισθανόμαστε υπερήφανοι. Όμως στις τελευταίες δεκαετίες που η Βυζαντινή Τέχνη, αυτή η μοναδική τέχνη, που δεν υστερεί σε τίποτε από τις άλλες περιόδους της μεγάλης Τέχνης στην Ιστορία, γίνεται γνωστή όχι μόνο στους επιστήμονες, που ούτως ή άλλως ήταν, αλλά και στον πολύ κόσμο. Και αυτό είναι κάτι, το οποίο το έχουμε πραγματικά ανάγκη, ώστε να κατανοήσουν όλοι ότι δεν υπήρξε κενό στην ελληνική Ιστορία, στον ελληνικό Πολιτισμό, στην ελληνική Τέχνη. Νομίζω ότι γίνεται συνείδηση σε όλο και περισσότερο κόσμο εκτός Ελλάδος και θεωρώ ότι η έκθεση δίνει ακριβώς αυτό το στίγμα.

Τέλος, και να κλείσω με αυτό, μέσα από το πανόραμα της έκθεσης και από τα βραβεία τα οποία απονέμει η Europa Nostra, βοηθάει όλους εμάς, σχετικούς και λιγότερο σχετικούς, να συνειδητοποιήσουμε όχι απλώς τον μνημειακό πλούτο, ο οποίος είναι διάσπαρτος στον ελλαδικό χώρο, αλλά και το τεράστιο ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο διαθέτει η χώρα, με πολύ υψηλές προδιαγραφές και το οποίο ασχολείται με τη συντήρηση, προστασία, αναστήλωση, ανάδειξη αυτών των μνημείων. Μιλάμε πάντοτε για το δυναμικό αυτό και το επίπεδό του, επειδή είμαστε υπερήφανοι για αυτό.

Ίσως πρέπει να εντείνουμε λίγο περισσότερο την προσπάθεια προβολής του, ώστε και οι φορείς του εξωτερικού να συνειδητοποιήσουν ότι το δυναμικό, το οποίο ασχολείται με την προστασία και τη συντήρηση των μνημείων της Ελλάδος, μπορεί, πρέπει, επιβάλλεται θα έλεγα, να αξιοποιείται από όλους τους διεθνείς οργανισμούς και από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού.

Σας ευχαριστώ πολύ που είστε εδώ. Θερμά συγχαρητήρια σε όλους όσοι συνέβαλαν στην έκθεση, για τη δουλειά που γίνεται και στην Ελληνική Εταιρεία και στην Europa Nostra, για την δουλειά που κάνουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού και ένα μεγάλο ευχαριστώ στους χορηγούς και δωρητές που βοηθάτε αυτού του είδους τις πρωτοβουλίες.

Παρέλειψα να πω, και το τονίζω, το βραβείο του 2019 για τα Μονοπάτια Πολιτισμού. Γιατί μόνον, εάν συνδέσουμε τα μεμονωμένα μνημεία μέσα από πολιτιστικές διαδρομές και αξιοποιήσουμε παράλληλα με το πολιτιστικό υλικό την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, συνδέοντάς τη με τις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες που αναπτύσσονται γύρω από τα μνημεία, τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία, μπορούμε να αποδείξουμε πρώτα στους εαυτούς μας -οι άλλοι το ξέρουν καλύτερα- ότι ο Πολιτισμός έχει μια τεράστια αναπτυξιακή δυναμική. Εν τέλει, έχει πολύ σημαντικό μερίδιο και βαρύνουσα θέση στη γενικότερη οικονομία».